

Андріана Біла,
провідна спеціалістка
Департаменту публічної дипломатії та комунікацій МЗС України,
аспірантка Навчально-наукового інституту
міжнародних відносин КНУ Тараса Шевченка,
експертка з культурної та публічної дипломатії

М'ЯКА СИЛА В УМОВАХ ВІЙНИ: ПРО ПУБЛІЧНУ ДИПЛОМАТІЮ УКРАЇНИ В ЛІВАНСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ

Анотація. У статті проаналізовано проекти публічної дипломатії 2022 року, які успішно реалізувало українське посольство під керівництвом Надзвичайного та Повноважного Посла України в Ліванській Республіці (2016–2022 рр.) Ігоря Осташа. Розкрито зміст окремих аспектів культурної дипломатії як одного з важливих напрямів публічної, а також їхній вплив на арабську (зокрема ліванську) аудиторію. Акцентовано на систематичній діяльності посольства у сфері публічної дипломатії та цінності її результатів в умовах повномасштабного вторгнення росії в Україну. Визначено головні принципи якісної публічної дипломатії.

Ключові слова: публічна дипломатія, культурна дипломатія, м'яка сила, Ліванська Республіка, Близький Схід, арабський світ, Посольство України в Лівані, українсько-ліванські відносини.

Що таке м'яка сила?

Це здатність отримати бажаний результат завдяки привабливості, а не примусу чи підкупу.

М'яка сила постає з привабливості культури країни, її політичних ідеалів і політики.

Джозеф Най

Публічна дипломатія в умовах повномасштабного вторгнення росії в Україну набула нового змісту та значення. Там, де політична воля керівництва іноземних держав щодо України була відособленою, слабкою чи

її не було взагалі, спрацьовували інші засоби, гнучкіші та відкритіші, як-от: флешмоби й інформаційні кампанії в соцмережах за розблокування постачання нашої країні зброї (#FreeTheLeopards), відеозвернення Президента України до народів світу, багатотисячні мітинги на головних площах столиць, мистецькі та культурні акції голлівудських зірок і найвідоміших артистів на підтримку України, бойкот усього російського та пости із закликами до нейтральних країн допомогти Україні.

Усе це – елементи публічної дипломатії, які в умовах жорстокої агресії однієї держави проти іншої виявилися набагато ефективнішими, ніж методи традиційної. Адже коли дипломати лише намагалися провадити перемовини, суспільство вже впливало на рішення та поведінку політичного керівництва держав. Фактично засоби публічної дипломатії допомогли Україні здобути широку міжнародну підтримку та стрімко змінити свій імідж у світі.

Публічна дипломатія України в час війни, а надто протягом останнього року, стала безпрецедентно ефективним інструментом донесення того, що американський дослідник Дж. Най назвав «м'якою силою» держави [1]. Завдяки їй вдалося підсилити та продемонструвати іноземній аудиторії мікрокосмос української культури як частини макрокосмосу світової, а також такі яскраві та сильні риси українського суспільства, як сміливість, героїзм, рішучість, витривалість. Уперше за багато років політичні цінності й ідеали України стали зрозумілими, видимими та чіткими для іноземної аудиторії, керівництва країн. Україну стали ідентифікувати як державу свободи та демократичних цінностей.

Це, зокрема, підтверджено «Звітом про сприйняття України у світі 2022». Найпопулярнішими характеристиками України стали «нація героїв», «демократична країна», «член європейської родини», «вільна нація», «має тисячолітню історію та культуру» [2].

За результатами найповнішого дослідження сприйняття національних брендів «Global Soft Power Index» 2023 року від провідної консалтингової компанії «Brand Finance» з охопленням у понад 100 тис. респондентів, Україна увійшла до 20 найвпливовіших країн світу. За показником упізнаності вона піднялася з 47-го місця на 14-те, за показником репутації – з 70-го на 68-ме. У загальному рейтингу м'якої сили, що базується також на таких показниках, як бізнес і торгівля, урядування, міжнародні відносини, культура та спадщина, медіа та комунікації, освіта та наука, люди та цінності, стале майбутнє, Україна посіла 37-ме місце зі 121 [3]. Ці дані є результатом як посиленої роботи української дипломатії, так і активності громадянського суспільства.

Якщо підтримки та збільшення впливу було легше досягнути серед європейських країн, то з консервативнішими державами Близького Сходу, які мають свою специфіку й зовсім інше історичне минуле, ніж Україна,

працювати було набагато складніше. 2022-й, рік боротьби з російським агресором, продемонстрував: підтримку Україна здобула не лише від тих держав, які є її давніми партнерами, а й там, де ще до повномасштабного вторгнення інтенсивно працювали українські представництва.

Яскравим прикладом є Посольство України в Ліванській Республіці під керівництвом Ігоря Осташа, яке провадило систематичну та динамічну публічну дипломатію й до 24 лютого 2022 року.

Ефективність публічної дипломатії України в Лівані у 2016–2022 роках доводять вагомі політичні результати в чи не найважчий для Української держави період. Адже Ліван – це перша арабська країна, яка визнала¹ та засудила² повномасштабне вторгнення росії в Україну. Ця держава підтримувала резолюції ГА ООН, які стосувалися війни росії проти України, сприяла проведенню проукраїнських акцій на своїх головних площах, попри власну глибоку економічну кризу відмовилася від українського борошна та зерна, яке вкрала й намагалася продати росія [4]. Ліванці брали участь у бойкоті російського посольства [5], мирних акціях [6], благодійних заходах на підтримку України.

Ці досягнення показують важливість системності, тяглості та здатності «грати на довгу дистанцію» в дипломатичній роботі. Однак вакантність посади посла із червня 2022 року значно ускладнила дотримання таких принципів.

Заходи публічної дипломатії впродовж 2022 року є стратегічним і мудрим продовженням діяльності, хоч і з певною додатковою інтенсивністю та специфікою, зважаючи на умови війни.

Уже 24 лютого 2022 року відбулися перші громадські мітинги в Бейруті. Як повідомляє Посольство України в Ліванській Республіці, «українці Лівану, ліванці, і росіяни, які проти війни, пікетували російське посольство у Бейруті» [7].

Такі акції проводили й в інших великих містах Лівану, зокрема в одному з найстаріших – Джубейлі [8], а також на центральній площі Бейрута – площі Мучеників³ [9]. Ці події активно висвітлювали популярні в Лівані медіа, зокрема «Annahar», «LBCI TV», «Euronews».

У перші дні повномасштабного вторгнення росії в Україну Посольство України в Ліванській Республіці посилило медійну видимість українських питань і залучило до висвітлення війни в Україні максимально широке коло арабських ЗМІ.

¹ 24 лютого 2022 року Ліван на рівні дипломатичного представництва при ООН наголосив на необхідності зберегти політичний суверенітет, незалежність і територіальну цілісність України [10].

² 2 березня 2022 року Ліван підтримав резолюцію ГА ООН «Агресія проти України».

³ Площа Мучеників розташована поблизу мечеті Аль-Аміна. Вона є не лише історико-культурною пам'яткою Лівану, а й місцем публічних зібрань.

28 лютого 2022 року в посольстві було проведено першу з початку повномасштабного вторгнення росії пресконференцію для арабських медіа: «New News», «SBI TV», «BBC Lebanon», «Reuters Lebanon», «Al Arabiya», «Asharq TV», «Al-Manar TV», «Annahar», «MTV Lebanon», «OTV Lebanon», «Lebanon News Network», «Al Ahed TV» «Iraqi TV», «LBC», «Tele Liban», «Sky News», «APPN», «AP News», «Press TV», «LBCI Lebanon», «Al-Hurra TV», «Anadolu Ajansı», «Al Jazeera», «Alaraby TV» [11].

Надалі ці ЗМІ регулярно висвітлювали події в Україні, брали інтерв'ю та коментарі в посла І. Осташа.

З перших місяців вторгнення росії Посольство України в Ліванській Республіці брало активну участь у міжнародних благодійних телемарафонах «Save Ukraine – #StopWar» і телемостах зі світом. До телемарафонів доєдналися знані ліванські лідери думок, митці, зокрема композитор-віртуоз Мішель Фадель, який публічно підтримав Україну [12].

Велику вагу для поширення інформації про події в Україні мала головна літературна подія року в арабському світі – 63-й Бейрутський книжковий ярмарок, який відкрили 3 березня 2022 року. Символічно, що український стенд мав назву «Україна незламна», а на екранах демонстрували бомбардування росією українських міст [13]. На заході також презентували арабський переклад творів Василя Стуса, який здійснив Імадеддін Раєф [14].

Однією з видатних подій, які продемонстрували солідарність Лівану з Україною, стало підсвічення в синьо-жовтий колір Музею Сурсок 15 березня 2022 року. У церемонії взяли участь послы Європейського Союзу та «Великої сімки», Громада українців Лівану, Українська школа ім. Агатагела Кримського в Лівані, тамтешні друзі України [15].

Агресивні воєнні дії росії в Україні спричинили багато руйнувань, зокрема культурних й історичних пам'яток. Цей чинник об'єднав Україну та Ліван, адже той так само був понищений протягом громадянської війни 1975–1990 років, Липневої війни 2006 року та масштабного вибуху в Бейруті 4 серпня 2020 року. Тоді було пошкоджено чимало визначних місць Лівану, як-от собор Святого Георгія, що є однією з найстаріших культових споруд у Бейруті. Під час війни 1975–1990 років собор був спалений. На щастя, 2003 року святиню відновили, а 2010 року поряд відкрили музей із мозаїками та стародавніми похованнями [16]. Від війни, а також серпневого вибуху в Бейруті постраждала й одна з найупізнаваніших пам'яток столиці Лівану – мечеть Мухаммеда аль-Аміна [17].

Однією із центральних будівель столиці є Національний музей Бейрута. Під час громадянської війни в Лівані 1975 року на місці музею проходила лінія, що розділяла ворожі табори сирійців та ізраїльтян. Тому музей і його неоціненні колекції зазнали серйозних пошкоджень [18].

На щастя, більшість історичних будівель Лівану сьогодні повністю чи частково відновлені. Згадки про ці руйнування та своєрідна паралель з українськими подіями лягли в основу благодійного концерту «Від Бейрута до Києва» українсько-ліванської піаністки Тетяни Примак-Хурі [19]. Його організували 1 квітня 2022 року в амфітеатрі «Абухатер» у Бейруті, щоб зібрати кошти на підтримку України [20]. Для події підготували відео, в якому зображено зруйновані пам'ятки Лівану та знищену внаслідок жорстоких російських атак культурну спадщину України [21]. У ролик режисер Станіслав Литвинов акцентував на тому, як українці захищають пам'ятки: це кадри обгорнутих захисними сітками, закритих дошками та мішками з піском пам'ятників Богданові Хмельницькому, княгині Ользі, Миколі Лисенку в центрі Києва, Тарасові Шевченку в Харкові, а також храмів і вітражів Львова, театрів Одеси. У відео гармонійно поєднано музичні твори «Лі Бейрут» ліванської співачки Фейруз і «Мелодія» українського композитора Мирослава Скорика [22].

Видатною подією у вимірі публічної дипломатії під час війни стала й поминальна акція «Я – Буча», яку 8 квітня 2022 року Посольство України в Ліванській Республіці разом з українськими громадськими організаціями провели в пам'ять невинно вбитих дітей, жінок, літніх людей із Бучі, Ірпеня, Гостомеля, Бородянки, Маріуполя, Краматорська. Акція одночасно відбулася на Півдні Лівану – в місті Тирі; у Центральному регіоні – в місті Баабді неподалік Українського парку біля Посольства України в Лівані, на Півночі – в місті Джубейлі біля Українського скверу. Вшанувати пам'ять жертв російської агресії прийшли представники дипломатичного корпусу, депутати ліванського парламенту, ліванці й українці, що проживають у Лівані. Вони принесли квіти, свічки, дитячі іграшки. На події виступили посол Ігор Осташ і почесна гостя – донька Президента Ліванської Республіки Клодін Аун [23].

К. Аун очолює Національну комісію в справах жінок Лівану. У серпні 2021 року вона відвідала Україну з нагоди 30-ї річниці незалежності та взяла участь у Саміті перших леді та джентльменів – ініціативі першої леді України Олени Зеленської [24].

Перед Днем Конституції України, 27 червня 2022 року, у Бейруті презентували благодійний проект «Ліванські митці за мир». Його мета – збір коштів для допомоги дітям, які постраждали внаслідок війни росії проти України. Для аукціону свої картини та скульптури передали понад 20 митців. Попри складну логістику, до проекту долучилися й українські майстри: Ірина Сушельницька та Михайло Горловий. На аукціон виставили 23 полотна та 4 скульптури й першого ж вечора зібрали майже 4000 доларів. Ці кошти були призначені для зруйнованого сиротинця в Харкові, вихованці якого вимушено переїхали на Захід України. До проекту, а отже, й проблеми вій-

ни в Україні вдалося залучити представників ліванських інтелектуальних кіл, творчу інтелігенцію, дипломатів. Зокрема, на презентації були присутні посли та дипломати з Австралії, Франції, Японії, Данії, Польщі, Чехії, Угорщини, Туреччини, Шрі-Ланки тощо, а також піаністка Т. Примак-Хурі, композитори М. Фадель і Гутаф Хурі [25].

У залученні іноземної аудиторії та поширенні інформації про війну в Україні чималу роль відіграло кіномистецтво. Наприклад, 7 травня 2022 року в Музеї Сурсок у Бейруті до Дня пам'яті та примирення провели фотовиставку «Ніколи знову» та благодійний показ фільму «Толока» за онлайн-участю українського режисера Михайла Ілленка. Поміж учасників події були й представники дипломатичного корпусу, культурної еліти й української громади Лівану [26].

До Дня Незалежності України 25 серпня 2022 року Посольство України в Ліванській Республіці та Громада українців Лівану реалізували спільний проєкт «Українська книжкова полицка в арабському світі» як один із напрямів ініціативи першої леді О. Зеленської. 12 українських книжок, що їх переклало арабською Посольство України в Лівані, мали надіслати в Алжир, Бахрейн, Єгипет, Йорданію, Катар, Кувейт, Марокко, Об'єднані Арабські Емірати, Оман, Саудівську Аравію, Сирію, Туніс, Ірак для передавання тамтешнім основним бібліотекам [27]. Очевидно, саме українське представництво в Лівані взяло на себе місію книжкового хаба для арабського світу.

Це стало можливим завдяки кропіткій праці посла І. Осташа та його дружини – письменниці Марини Гримич. Зокрема, у 2016–2022 роках було реалізовано приблизно 12 перекладів українських книг арабською мовою. Серед цих видань, наприклад, «Сучасний українсько-арабський словник» (авторка проєкту – М. Гримич) і «Мазепинське Євангеліє» 1708 року (пам'ятку розшукав І. Осташ, факсиміле видане за сприяння Фонду пам'яті Блаженнішого Митрополита Володимира).

Більшість перекладів здійснив І. Раєф. Це збірка поезій Івана Франка «Зів'яле листя», двотомник «Леся Українка. Прозові твори», «Василь Стус. Вірші», «Бейрутські оповідання» та «Пальмове гілля» (збірка поезій) Агатагела Кримського, «Мандри по святих місцях Сходу (Левант)» Василя Григоровича-Барського, «Український Ліван» І. Осташа. Особливої актуальності в умовах війни набула праця в перекладі І. Раєфа «Історія України. Короткий курс», яку Олександр Палій створив для поширення української історії за кордоном.

У листопаді 2022 року бібліотека української літератури арабською мовою поповнилася книжкою сучасного письменника Андрія Кокотюхи «Аномальна зона» в перекладі І. Раєфа [28].

Після довгої перерви, спричиненої пандемією коронавірусної хвороби, у вересні 2022 року в Лівані відбувся 5-й український кінофестиваль. Він

став символічним закінченням перебування на посаді посла І. Осташа. На фестивалі були представлені фільм-відкриття «Захар Беркут» Ахтема Сеїтаблаєва та Джона Вінна, «Мої думки тихі» Антоніо Лукіча та фільм-закриття «Український Ліван» С. Литвинова. А. Сеїтаблаєв не зміг відвідати фестиваль через проходження служби в ЗСУ, проте звернувся до ліванських глядачів онлайн. Захід розпочали українськими піснями «Стефанія» та «Ой у лузі червона калина» у виконанні Маріанни Жарамані. Спеціальною гостею фестивалю стала українська акторка Ірма Вітовська, яка зіграла у фільмі «Мої думки тихі» [29].

Закриття фестивалю проходило в межах Дня української культури в Лівані в місті Антелії. Крім показу фільму, там організували благодійний ярмарок на підтримку ЗСУ, виставку від ліванської артгалереї «Exode», на якій ліванські й українські митці представили свої роботи для збору коштів на потреби ЗСУ, а також експозицію арабськомовних видань Посольства України в Ліванській Республіці. У галаконцерті взяли участь виконавці та колективи української громади: М. Жарамані, фольклорний гурт «Онуки», група «Паляниця», Марина Весна та Маріо Таук, сестри-гімнастки Марія та Гайфі аль-Фарран разом з Еммою Муфавад із «Cirque Mini Stars». Насамкінець виступила українська співачка Illaria Ethno [30].

Важливим аспектом публічної дипломатії України в Лівані стала популяризація постаті українського філософа Григорія Сковороди. До 300-річчя українського мислителя та письменника вперше за всю історію українсько-ліванських дипломатичних відносин у видавництві «Almousawwer Arabi» вийшла збірка перекладів творів Г. Сковороди. Ініціатор цієї важливої для української культурної дипломатії події – посол І. Осташ. До того на переклад праць Г. Сковороди арабською не наважувався жоден фахівець. Імовірно, через брак ресурсів, а також специфіку текстів⁴ українського філософа. Однак перекладач І. Раєф впорався з мовними викликами та вдало відтворив ідіостиль Г. Сковороди [31].

Книга творів Григорія Савича, представлена арабському читачу, містить передмову І. Осташа, повний переклад «Байок харківських» і «Саду божественних пісень». Видання презентували 9 грудня 2022 року в бейрутській «Bibliothèque Orientale». Його доповнив документальний фільм «Григорій Сковорода. Світе, я йду до тебе» (автор – І. Осташ, режисер – С. Литвинов, оператор-постановник – Михайло Шелест, редакторка – А. Біла). Це перший субтитрований арабською мовою фільм про українського мислителя, орієнтований на широку арабськомовну аудиторію – майже 400 млн глядачів [32].

⁴ Філософські діалоги та трактати Г. Сковорода писав слов'яноруською (слов'яноукраїнською), а байки та поезію – книжною українською. Ці різновиди староукраїнської літературної мови містять значний пласт церковнослов'янізмів і є, очевидно, відбитком тогочасної доби, її культури та традиції.

Чи не найважливішим меседжем стрічки стали кадри обвугленого та понівеченого пам'ятника Сковороді в селі Сковородинівці. У фільмі показано й руїни Національного літературно-меморіального музею Г.С. Сковороди, в який влучила російська ракета. Такі фрагменти інформують іноземців про реалії війни рф проти України крізь призму мистецтва. Оригінальності стрічці додало зображення витворів знаних українських художників і скульпторів: Миколи Білика, Ігоря Романка, Анатолія Фурлета, Олександра Мельника, Олександри Гордієць та ін.

Важливо не лише постійно розповідати іноземній аудиторії про факти російського терору через культурні й інформаційні продукти, а й створювати позитивний контент, демонструвати культурно-історичні зв'язки України зі світом. Яскравим прикладом є мультимедійний портал «Українські місця в Лівані», створений за підтримки Міністерства закордонних справ України [33]. Ініціатор проекту – І. Осташ, керівник – С. Литвинов, інформаційне наповнення – А. Біла.

Проект презентували в Медіацентрі Генеральної дирекції з обслуговування іноземних представництв 22 листопада 2022 року з нагоди Дня Незалежності Республіки Ліван і 30-річчя встановлення українсько-ліванських дипломатичних відносин [34].

Сайт «Українські місця в Лівані» функціонує українською, англійською й арабською мовами. Його мета – доступно розповісти українцям, ліванцям і загалом іноземцям про культурно й історично пов'язані з Україною місця в Лівані, а також про видатних діячів, які зробили внесок у розвиток українсько-ліванських відносин.

Ресурс складається з інтерактивної мапи, на якій позначено координати українських об'єктів на карті Лівану, й окремих розділів. Для сайту створено ютуб-канал, що розширює коло цифрових засобів Посольства України в Ліванській Республіці. Портал не має аналогів і може бути прикладом у сфері публічної дипломатії для закордонних дипломатичних установ України.

Особливості публічної дипломатії під час війни пов'язані з викликами, які постали перед представниками Української держави. Чи не головна складність полягала в браку ресурсів на заходи та проекти або навіть у повній незабезпеченості ними, критично стислих термінах для реалізації івентів і потребі в максимально швидкому вдалому результаті.

Успіх публічної дипломатії Посольства України в Ліванській Республіці на чолі з І. Осташем під час повномасштабного вторгнення росії в Україну був зумовлений саме вмінням заохочувати митців, експертів у різних галузях, культурних і громадських діячів до створення якісного продукту, який гідно представляє Україну та транслює потрібні меседжі, а також вправністю в залученні широкою аудиторії до підтримки культурних проектів.

Мистецькі й інформаційні здобутки публічної дипломатії України в Лівані довели свою успішність, універсальність і актуальність, а отже, можуть бути впроваджені в інших країнах світу.

1. Nye, J. (2004) *Soft Power: The Means To Success In World Politics*. New York: Public Affairs.
2. Звіт про сприйняття України у світі 2022 / BRAND UKRAINE. 2023. URL: https://brandukraine.org.ua/documents/33/Звіт_про_сприйняття_України_у_світі_2022.pdf
3. Brand Finance (2023) *Spain Global Soft Power Index 2023*. Available at: <https://softpower.brandfinance.com/2023/globalsoftpowerindex>
4. Біла А. Український форпост на Близькому Сході: як у Лівані підтримують Україну? // Радіо Свобода. 17 березня 2022. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/livan-pidtrymka-ukrayiny-viuna-rosiyi/31758212.html>
5. Ihor Ostash. Особиста сторінка І. Осташа у соціальній мережі «Facebook». Допис від 24 лютого 2022 р. URL: https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid02h8zGxaQoCZGFnC5vagEy6mSzpc9P8UsbbsjXY-9GE1cAAUP75zQh6peqRefNC4SQC&id=100001465760344
6. Там само. Допис від 26 лютого 2022 р. URL: https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid0yhGozd49wpSXWZSSKLQHBQcRRj5abF9PfZ1xhN7tJeMKaD1cDbMyQUMhvyN4WjcnI&id=100001465760344
7. Embassy of Ukraine in Lebanon / Посольство України в Лівані. Офіційна сторінка Посольства України в Ліванській Республіці в соціальній мережі «Facebook». Допис від 24 лютого 2022 р. URL: https://www.facebook.com/UkrEmbassyLeb/posts/3215335958698748?ref=embed_post
8. Ihor Ostash. Особиста сторінка І. Осташа у соціальній мережі «Facebook». Допис від 26 лютого 2022 р. URL: https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid0yhGozd49wpSXWZSSKLQHBQcRRj5abF9PfZ1xhN7tJeMKaD1cDbMyQUMhvyN4WjcnI&id=100001465760344
9. lbcgroup.tv (2022) *سيارة لوكوالا*, 27 March. Available at: <https://www.lbcgroup.tv/news/lbci-latest-news/638708/lebanon-news-lbci/ar>
10. Зелінський А. Еволюція ставлення Ліванської Республіки до повномасштабної російсько-української війни // Інститут всесвітньої історії НАН України. URL: <https://ivinas.gov.ua/viina-rf-proty-ukrainy/evoliutsiia-stavlen-nia-livanskoj-respubliki-do-povnomashtabnoj-rosiiskoukrainskoj-viiny.html>
11. Ihor Ostash. Особиста сторінка І. Осташа у соціальній мережі «Facebook». Допис від 28 лютого 2022 р. URL: <https://www.facebook.com/ihor.ostash/posts/pfbid02iBP5eenAayMKJFh9w8pLbJZ73wYKBoR4GXr5rEiJE-J7V5U62Y4unHm34knxGk2cvl>
12. Там само. Допис від 30 травня 2022 р. URL: <https://www.facebook.com/ihor.ostash/posts/pfbid02w8dwxob-rqre3FXw1fNEDzQt4f871yqZ8nmrGHуxCuуcswkwbMv9GkFE46gbqi1sl>
13. Там само. Допис від 3 березня 2022 р. URL: <https://www.facebook.com/ihor.ostash/posts/pfbid02Tjjwqqt5WY-1wdJ8N96Hi4G6MvBuj4XGWcrc3EX2qbeknthyEpY4wFZvcn2sQJmyXI>
14. Там само. Допис від 4 вересня 2022 р. URL: <https://www.facebook.com/ihor.ostash/posts/pfbid034TuKUTrBb-VXCHvdT7ywdqrdh5tW8q5Wq9t3gfcBUyEuroHLp4pfBScxHnVLErrrsjl>
15. Embassy of Ukraine in Lebanon / Посольство України в Лівані. Офіційна сторінка Посольства України в Ліванській Республіці в соціальній мережі «Facebook». Допис від 15 березня 2022 р. URL: <https://www.facebook.com/UkrEmbassyLeb/posts/3230104113888599>
16. Біла А. Україна – Ліван. Про спільний біль понівеченої, але не втраченої культури // День. 4 квітня 2022. URL: <https://day.kyiv.ua/blog/suspilstvo/ukrayina-livan>
17. Там само.
18. Там само.
19. Ihor Ostash. Особиста сторінка І. Осташа у соціальній мережі «Facebook». Допис від 1 квітня 2022 р. URL: <https://www.facebook.com/100001465760344/posts/pfbid0exdkq2122TaFpFuxenf52tMzNu7KHMRVExmWP-FTfKQ4QGNr3mnyb6oQgUzk9ATj9l>
20. Там само. Допис від 2 квітня 2022 р. URL: <https://www.facebook.com/100001465760344/posts/pfbid0uLZdM-roAtq1cuuufm78EdPt3YTTMYХа9vE1KbXNcE4arJBHu2vnbEVtVDFaxSvsl>
21. Там само. Допис від 1 квітня 2022 р. URL: <https://www.facebook.com/100001465760344/posts/pfbid0exdkq2122TaFpFuxenf52tMzNu7KHMRVExmWPFfKQ4QGNr3mnyb6oQgUzk9ATj9l>
22. Там само.
23. Біла А. JE SUIS BUTCHA: донька Президента Лівану пом'янула невинно вбитих українців // День. 11 квітня 2022. URL: <https://day.kyiv.ua/article/den-planety/je-suis-butcha-donka-prezydenta-livanu-pomyanula-nevynno-vbytykh-ukrayintsiv>

24. У Києві стартував Саміт перших леді та джентльменів // LB.ua. 23 серпня 2021. URL: https://lb.ua/news/2021/08/23/492279_kievi_startuvav_samit_pershih_ledi.html
25. Біла А. Ліванські митці за мир в Україні! // День. 29 червня 2022. URL: <https://day.kyiv.ua/article/taym-aut/livanski-myttsi-za-myr-v-ukrayini>
26. Ihor Ostash. Особиста сторінка І. Осташа у соціальній мережі «Facebook». Допис від 7 травня 2022 р. URL: <https://www.facebook.com/100001465760344/posts/pfbid02mfyAoFHob9oV47mYugyPV33FMdeS2Sme62MXjtim-WVAmHdGBSRk4Geb4dcY9maEI>
27. Embassy of Ukraine in Lebanon / Посольство України в Лівані. Офіційна сторінка Посольства України в Ліванській Республіці в соціальній мережі «Facebook». Допис від 25 серпня 2022 р. URL: <https://www.facebook.com/100064695549281/posts/pfbid02YJMoZ8oW9aviZyrd4KmwVMDyuCsYfzLwcP2Ch8qYwV1YwWtEk-3dE72VDSNww89rvl>
28. Ihor Ostash. Особиста сторінка І. Осташа у соціальній мережі «Facebook». Допис від 5 листопада 2022 р. URL: <https://www.facebook.com/100001465760344/posts/pfbid0gLaWDYfYnpKgREfTCsdrffHfFuzpGPR958wLMt-kUbCS8XkefTzjkveNFsaFiEBRI>
29. Embassy of Ukraine in Lebanon / Посольство України в Лівані. Офіційна сторінка Посольства України в Ліванській Республіці в соціальній мережі «Facebook». Допис від 17 вересня 2022 р. URL: <https://www.facebook.com/UkrEmbassyLeb/posts/pfbid0iJYNn7iDNveQdX2rbpVb6KlpT2HWbXJxWgcA8h8sJ3FCgmgvkhN-Uu8MP7bfNHoHCl>
30. Там само. Допис від 28 вересня 2022 р. URL: <https://www.facebook.com/UkrEmbassyLeb/posts/pfbid027oVNGhkyVcfMCQmHPJ84GfXTZKGaHMgdXoPL4CHDsTUZcfixNysieW1GBuGH99PJl>
31. Біла А. До 300-річчя Сковороди у Лівані вперше презентовано збірку філософа арабською мовою та документальний фільм // День. 12 грудня 2022. URL: <https://day.kyiv.ua/article/kultura/do-300-richchya-skovorody-u-livani-vpershe-prezentovano-zbirku-filosofa-arabskoyu>
32. Там само.
33. Українські місця в Лівані. URL: <http://lebanonua.com>
34. До Дня незалежності Ліванської Республіки // ДП «Генеральна дирекція з обслуговування іноземних представництв». URL: https://gdip.com.ua/pages/view/do_dnya_nezalezhnost_livansko_respublki

Andriana BILA,
*Leading Specialist of the Department General
for Public Diplomacy and Communications
of the Ministry of Foreign Affairs of Ukraine,
Postgraduate Student at the Educational and Research Institute
of International Relations of Taras Shevchenko National University
of Kyiv, expert in Cultural and Public Diplomacy*

SOFT POWER IN THE CONDITIONS OF WAR: THE PUBLIC DIPLOMACY OF UKRAINE IN THE REPUBLIC OF LEBANON

Abstract. Ukraine's public diplomacy during the war, especially in the past year, has become an unprecedentedly effective tool for conveying what American researcher Joseph Nye defined as a state's 'soft power'. Through various tools and focus areas of public diplomacy, Ukraine has successfully raised foreign audiences' awareness of its attractive aspects: its rich culture, cultural heritage, and traditions with deep historical roots and world-spanning connections to different peoples and countries. These public diplomacy efforts made it possible to demonstrate such bright and strong characteristics of Ukrainian society as heroism, courage, and resilience. For the first time in many years, Ukraine's political values and ideals became clear and visible to foreign audiences and the leadership of foreign countries. Ukraine began to be identified and acknowledged as a country of freedom and democratic values.

The article analyses several successful public diplomacy projects implemented by the Embassy of Ukraine in the Republic of Lebanon under Ihor Ostash, the Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of Ukraine to Lebanon (2016–22), during Russia's full-scale invasion of Ukraine in 2022. The author details the content of specific unique cultural diplomacy projects that served as a critical element of public diplomacy, highlighting their impact on the Arab and, particularly, the Lebanese audience. Thus, the author emphasises the methodical nature and valuable outcomes of the Embassy's work amidst the full-scale Russian invasion of Ukraine. The conclusions identify several key aspects that must be considered for the sake of high-quality implementation of public diplomacy.

Keywords: public diplomacy, cultural diplomacy, soft power, Republic of Lebanon, Middle East, Arab world, Embassy of Ukraine in Lebanon, Ukrainian-Lebanese relations.